

NUESTRA SEGUNDA ÉPOCA

CRA el 2 de septiembre cuando SINIUM se despedía diciendo adiós á sus lectores y deseando á todo Sineu la más completa tranquilidad y «paz octaviana».

Han pasado siete meses y se ha resuelto que SINIUM vuelva á la vida.

¿Por qué? Para dar un que mentís á nuestros contrarios, á nuestros enemigos. Como que se pretenda amedrentarnos con sus dichos y hechos, y nos basta SINIUM, SINIUM sólo, para derrotarlos, para confundirlos, para aniquilarlos como siempre, como cons-

tantemente ha sucedido. Un día es el «Pu-put»; otro «El Ideal»; luego «La Tarde», esa «Tarde» de acrobática y equilibrística información sineuense; de continuo el corre-vé-y-dile señorial y populachero de Sineu con sus cuervicidios sentimentales y actualmente nuestro concejal don Francisco Crespí Niell, jefe nato de la liberalidad en defensiva cual nuevo mono-sabio político, para que todos esos «fogoneus» que andan por ahí se crean dueños absolutos de Sineu.

Os brindamos con la paz y nos contestais con la guerra. Pues sea. Venga guerra, pero sin cuartel, para presentaros ante la faz del mundo al desnudo, tal como habéis sido y sois aún. ¡Abajo caretas! Os conocemos Muy señores míos.

Y para que no digais que os traicionamos empezad por pregonar al «Pu-put»: escribir á «El Ideal»; informar á «La Tarde»; porque cuantos escritos se han publicado en el primero, han visto luz en el segundo y han salido en el tercero y puedan salir, han de menester por parte de SINIUM sus respectivas réplicas y contestaciones.

Se dirá que es tarde; pero... nunca es tarde cuando llega, y... se avisa.

En esta sección ó en otra, saldrá semanalmente cuanto se ha escrito sobre Sineu político, se escriba, suceda, ó se nos ocurra escribir.

Y al entretanto ó «fogoneus» y «fogonevas» preparad vuestras costillas porque con una vara cual otra similar á la que deseais y no poseeis y que por tal causa os veis, obligados todos á estar en el limbo, os blandaremos vuestro pellejo y os haremos estar á línea como sabiais y estabais ya acostumbrados.

Hasta el próximo Domingo en que irá el primer capote.

Secció Oficial

A fi de deixar ses coses a n'es lloch que pertanyen i que s'opinió pública no's dexi ensenfrear en se partida de desbarats i mentides colossals qu'enteferra aquell errat de contes referents a Sineu dalt un periodich que pretén esser liberal, anirem publicant dins aquesta secció es fets reals, vertadés i exactes succeits a ses sessions fetes per s'Ajuntament d'aquesta vila i donarem ventim i politxó a n'es que'l se guany. Se veritat i no mes serà se nostra tremontana; es cantar cla i llem-pant, es nostre estil, corregir es qui van errats, es nostre escut. Seguirem aqueix camí si Deu mos conserva s'enteniment i negú nat del mon mos ferá regular: en volem en tothom qu'elenca. ¿Estam entesos? Ala idó, parau esment i es confrares que prenguin candela.

Sessió de dia 3 de Maig

(Solemnisa aqueix dia l'Esglesia «L'Invenció de la Santa Creu.» A n'en Francesch Crespí (a) Guiamet o d'es Forn li va sortir fornera se creu que mos donà.)

Després que se va despatxar s'ordre del dia sense rosquilles ni pessics, demana se paraula es retgidó Francesch i aquí cayg, allá m'axech, va dir comunament un enfilay de rollets qu'el dimoni qu'els aclarís. Foren d'embuyats pe s'estil d'aquella clarici que va donar es mateix retgidó s'altre dimecres abans quant es President li ordenà que concretàs una alusió qu'havia feta a un cert secretari particulà, quina clarici va fer amb aquestes paraules testuals: «Que si bien un servidor ha dicho que actuara el Secretario que el Alcalde tenía indicado ha sido porque él ha dicho que actuara un servidor y por esto un servidor me veo obligado a contestarle de esa manera.» Mos hem d'entendre: d'estil foren com aquesta clarici: de veritat i d'espècies grogués n'hi posava en ses dues mans. Per espay de mes de mitj'hora llargallarga de trepitjar terra desconeguda per ell mateix enteferrant doys a roi seguit, qualcun mes du que se seva closca, i acusant a lo forné a n'es dignissim i molt estimat Batle nostre don Gabriel Llull, respectat per totes ses persones sensates de Sineu, arribá axí com pogué a n'es final. Se majoria de s'Ajuntament, conservadora, inimiga com es natural de se política d'es Fonts, no havia pogut permanexe indiferent devant ses manifestacions de mal gènero y pitjor estil que feya mestre Xesch, axí va ser que dita majoria va pregar a n'es Batle que no permetés qu'aquell retgidó insultás d'aquella manera tan desenfreïda ni que infamás d'aquell modo tan atrevit com infamava i que'l fes ajustar a n'es Reglament interiò de Sessions, advertenci que, si be va agrahir es Batle, no le dugué a terme perque volgué que se desenguevetxás del tot es Forné ja que ses acusacions anaven directament fins llavó quantre es mateix Batle.

Va acabá es retgidó Forné exigint que costassen amb acte set vots de censura quantre es Batle per ses seves gestions administratives, o sigui un per mes, just i cabal. Y aquí va acabar es fil i s'enfilay; va fer punt redó i a se pregunta d'es Batle digué que no tenia res mes que dir.

Es President digué llevoneses que fent us de se facultat que li concedia es Reglament interiò de Sessions feria algunas aclaracions a fi de que s'Ajuntament pogués formarse judici de se seve conducta administrativa tan trepitjada per Mestre Xesch. Aquest va tornar blau: volía erre que erre qu'es Batle fogís de se Presidènci per conversar. Li digué es Batle que no anava a discutir aquelles censures, sino uni-

cament a fer algunes aclaracions, i que de cap manera volia discutir. Mestre Xesch no s'entengué de raons, treya foix pes quixals, vomitava llamps i pestes, i es Batle el va cridar a s'ordre una mala fi de vegades. A instanci de D. Bartomeu Mestre, primé tinent de Batle, va lletgir es Secretari s'article des Reglament de Sessions que diu: «El Presidente podrá hacer todas las aclaraciones que tenga por conveniente, pero si quiere tomar parte en la discusión tendrá que abandonar la Presidencia, etc.» L'homo no escoltava res. Le hi tornen lletgir; pero ni per aquestes. S'encenia a la vela i cridava encare mes fort; domés li faltava bramar si alló no heu era. Es President li va suplicar que callás; pero ni per aquestes. El torná cridá a s'ordre mes de sis vegades; pero es Forné se va fes trons de s'ordre i d'es President i de tot. Va consultar després es Batle a s'Ajuntament que s'havia de fer amb aquell *bon homo*; se va resoldre que de cap manera s'havien de permetre aquelles malcriadeses i que's tregués a defora lo mateix que's dimecres abans. Com que Mestre Xesch seguia encare fent de ses seues i vomitant fel y verí sense deixar part sana a negú, es Batle preveient una alteració d'ordre públich i devant aquell espectacle tan vergonyós i repugnant que donava s'Ajuntament a causa d'es procedi desordenat i tan poc serio de Mestre Xesch, va reclamar se presencia de se guardia civil i va ordenar que treguessen aquell alborotador a n'es carré. ¡Ja era ben hora!!! Un homo axí es treguedor de per tot.... menos d'es lloc-comú.

Are bé: aquest homo, aquest retgidó renové, Mestre Xesch Guiamet, ¿qué pretén?, ¿qué cerca?, ¿qui's creu esser?

¿Qué pretens? —Un retgidó que tengu dos dits de cervell no diu ni de molt ses mentides que tu enfiloues a roi seguit; un qui domés en tengui un ditet no vol conversar sense sobre que es lo que du entre mans; un qui domés en tengui un cabey no es tan ase que a se tercera cridada a s'ordre no acali es cap i no's pegui un toc a n'es morros. ¡Está tan axermat es camí per recorre quantre es President si acás!! ¡Y tú l'has fet tantes vegades homo a n'aquest camí!!! ¿Es que pretens tal vegada que creguem aquell desbarat tan botilench qu'amollares a n'aquella sessió que digueres que totes ses teves pretensions, fossen ses que fossen, les treyes lluïdes perque tenies bo en so Govern? ¡Ah tros de forné!! Encare que fassis creure a n'es teus qu'es Governadó te fa costat en tot i per tot, a noltros no mos ferás combregar en rodes de molí. ¡Mostres es devantés hom! ¡Fas oló de Bartomeu Font!!!

¿Qué cerques en tot axó? —Tires dois a mes no poré; no't fas carreg de lo que dius ni sabs que't metjenques. T'ho demostraré analisant un altre

día un per un aquells celebres set vots de censura. Se teva treta a n'es carré es ben justa i massa merescuda. Es motiu d'havertí tret es degut a n'es desordre que promous a se sessió, a que no entens ses lleys ni es Reglaments, a que no sabs que dus entre mans, a que no respectas a ne qui deus respectar Thi tregueren, ni mes ni manco, p'es motius i en se forma qu'abans hem esplicat. ¿Que no mos proves lo contrari? ¡Ala curro! No respectes dins ses Cases de la vila es President ni es Concejals ni negú absolutament. Tan justa i tan merescuda va esser se teva treta qu'es teus Retgidós corals l'amo-n Jaume de Son Riera i en Biel de Son Aulet no varen protestar d'aquella determinació. ¡Mira a ne quin punt arriba es teu modo de procedir!! Y llavó se va suspendre se sessió en só de protesta a n'es teu may vist comportament, quin acord o resolució se prengué ¡¡per unanimitat!!!! ¿Qué t'agrada? ¡Idó ensuma!! Y llevoneses mos surt un mosset d'escriptori demunt «La Tarde», que s'ha dexat emblanquinat si es estern o qu'emblanquina si es sinavé, i te renta se cara amb un enfilay de mentides i una tevinga d'inexactituts que no son sentidores per un que en sap la prima de lo succeït com noltros. ¡Ahon heu comprat ses graneretes germà? ¡Aquesta cals qu'empleau domés es bona per fe carasses! ¡Y tu mestre Xesch compores que t'emblanquinat es moro amb erros tan descomunals? ¡Y tu caüles y consents qu'en mentides te fas sin surar? ¡Per qué no dius que diguin se veritat? ¡Qué no't convé? ¡O feríes aigo? ¡Qué i feríen mostrar se camisetan? ¡O domés cerques que t'emblanquinat en tot lo que no sigui se veritat? ¡Bé, Mestre Xesch, molt bé!!! ¡Conexem es panyo; i es sastre qu'encare es pitjó!!!

¡Y qui't creus esser, homo? —Sabem molt bé qu'ets es representant de'n Bartomeu Font, o sigui d'aquell que, per se vivó d'es sinevés pellosos i p'es fallo que dictá es ministre de Governació Sr. Merino, va fé ets ous en terra en so recurs qu'exicarem quantre aquella célebre tirada de papés devall se taula es dia 5 de Desembre de l'any 1909. Tú ja li feyes d'escola d'amén quant ell va esser batle interino. Aquests merits no los te negam. Y amb axó tot sol que't creus tenir la seu plena d'ous? ¡Que t'has figurat esser un Sultan per fer lo que't doni la real gana? ¡Qué't creus que no coneiguem bé se teve rassa, per sobre de quants de punts te calses? ¡O't penses que no hu vejem ben net que no ets mes que s'escalà d'encortinar de'n Bartomeu Font i que es teus fets son d'es mateix llenyam? Axó sabem qu'ets; i si no mos demostres qu'ets mes qu'axó, per tot es partit de se Pell plegat no arribas a etzero.

El Sen Llendera.